

*Zasady prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wydawania decyzji
zezwalających na wyłączenie gruntów leśnych z produkcji
stosownie do ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych
(tj.: Dz. U. z 2024 r., poz. 82 ze zm.)*

§ 1. Podstawy prawne

1. Kodeks Postępowania Administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (tj.: Dz. U. z 2024 r., poz. 572 ze zm.) – zwany dalej KPA;
2. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tj.: Dz. U. z 2025, poz. 567);
3. Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 11, poz. 79 ze zm.) - ma zastosowanie do decyzji wydanych w postępowaniach wszczętych do dnia 24 marca 1995 r.;
4. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj.: Dz. U. z 2024 r., poz. 82 ze zm.) zwana dalej ustawą - ma zastosowanie do decyzji wydanych w postępowaniach wszczętych po dniu 24 marca 1995 r.;
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
6. Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Dz.U. z 2025 r. poz. 132 ze zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu (Dz. U. z 2002 r. Nr 99, poz. 905);
8. Zarządzenia nr 114 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania „Zasad prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wyłączenia gruntów leśnych z produkcji stosownie do ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409, z późn. zm.) oraz uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego”;

§ 2. Zasady ogólne

1. Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku (dalej: dyrektor RDLP) jest organem właściwym w sprawach ochrony gruntów leśnych (niezależnie od formy własności) w zasięgu terytorialnym Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Dyrektor RDLP decyduje o konieczności wyłączenia gruntów leśnych z produkcji (lub braku takiej potrzeby), poprzez proces uzgadniania projektów planu zagospodarowania przestrzennego, projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projektów o lokalizacji inwestycji celu publicznego, na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dyrektor RDLP uczestniczy również w uzgodnieniach z projektantem inwestycji (dotyczy lokalizacji przyłączy) oraz w innych przypadkach, gdy uzyska informację na temat inwestycji realizowanej na gruntach leśnych.

2. Budowa oraz użytkowanie podziemnych obiektów liniowych w zakresie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, kablowych linii elektroenergetycznych telekomunikacyjnych przyłączy, linii telekomunikacyjnych, z zastrzeżeniem § 2, pkt 1, nie spowoduje wyłączenia gruntów leśnych z produkcji, jeśli zostanie:
  - a) zlokalizowana w pasie drogi leśnej, linii podziału powierzchniowego oraz przy ścianie drzewostanu w niezalesionym pasie o szerokości do 2 m i nie jest planowane jego odnowienie/zalesienie, a grunt po zakończeniu realizacji inwestycji zostanie przywrócony do stanu poprzedniego.
  - b) wykonana metodą przewiertu sterowanego pod drzewostanem, którą opiniuje dyrektor RDLP na etapie projektowania planowanej inwestycji w trybie odrębnych przepisów.
3. Nadleśniczy uzgadnia lokalizację inwestycji tylko jako zarządzający gruntem (uzgodnienie projektowe), bez określania potrzeby (braku potrzeby) wyłączenia gruntu leśnego z produkcji. Brak potrzeby wycinki drzew, bądź też deklaracja inwestora o możliwości prowadzenia dalszej gospodarki leśnej bez ograniczeń, nie przesądza o braku konieczności włączenia gruntu leśnego z produkcji lub też, że procedura wyłączenia gruntu leśnego z produkcji może być pominięta.

§ 3. Podstawowe pojęcia związane z wyłączeniem gruntów leśnych z produkcji

1. Decyzja Dyrektora RDLP zezwalająca na wyłączenie gruntów leśnych z produkcji (dalej: decyzja wyłączeniowa) powinna być wydawana przed uzyskaniem pozwolenia na budowę jedynie na grunty przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne (dalej mpzp). W przypadku braku mpzp wykorzystuje się decyzje o warunkach zabudowy lub decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wydane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz gdy została zachowana procedura uzgodnienia decyzji z dyrektorem RDLP. Decyzja o warunkach zabudowy (lub o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego) w odniesieniu do gruntów leśnych może być wydana, gdy nieruchomość była przeznaczona na cele nieleśne w planie zagospodarowania przestrzennego, który utracił moc na podstawie art. 62 i 88 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.
2. Zgoda na zmianę przeznaczenia – zgoda Ministra Środowiska wydawana na grunty własności Skarbu Państwa lub zgoda marszałka województwa wydawana na pozostałe grunty leśne na wniosek wójta, burmistrza, po spełnieniu warunków określonych w art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych – niezbędna do uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub pozytywnego uzgodnienia przez Dyrektora RDLP projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projektów o lokalizacji inwestycji celu publicznego.
3. Wyłączeniu gruntów z produkcji – rozumie się przez to rozpoczęcie innego niż leśne użytkowanie gruntów.
4. Czasowe wyłączenie gruntów z produkcji – pozbawienie gruntu charakteru leśnego

na określony czas, zobowiązujące osobę powodującą utratę lub ograniczenie wartości użytkowej gruntów leśnych do rekultywacji gruntów w kierunku leśnym zgodnie z uzyskaną decyzją starosty o kierunku rekultywacji.

5. Faktyczne wyłączenie gruntów z produkcji leśnej – faktyczne dokonanie zmian w dotychczasowym sposobie użytkowania gruntu, np. poprzez trwałe usunięcie istniejącego drzewostanu. W przypadku braku drzewostanu na gruncie leśnym poprzez faktyczne wyłączenie rozumie się rozpoczęcie zabudowy trwałej. Osoba dokonująca wyłączenia powinna pisemnie powiadomić organ wydający decyzję o dniu dokonania faktycznego wyłączenia, przekazując informacje zgodnie z załącznikiem nr 5.

W przypadku wyłączenia gruntów leśnych z produkcji, będących własnością Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych informacja ta musi być potwierdzona przez właściwego nadleśniczego i złożona zgodnie z załącznikiem nr 6.

6. Należność – jednorazowa opłata z tytułu trwałego wyłączenia gruntów leśnych z produkcji, wyrażająca ekwiwalent wartości produkcyjnej danego gruntu leśnego. Należność uiszczyć należy w terminie 60 dni od dnia, w którym decyzja zezwalająca na wyłączenie gruntów leśnych z produkcji stała się ostateczna. Z chwilą faktycznego wyłączenia gruntów leśnych z produkcji wysokość należności można pomniejszyć o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami (patrz. załącznik nr 5). Wartość gruntu może stanowić: operat szacunkowy rzeczoznawcy majątkowego, opinię rzeczoznawcy majątkowego, akt notarialny przeprowadzonej transakcji kupna-sprzedaży gruntu objętego decyzją zezwalającą na wyłączenie lub zaświadczenie urzędu gminy. Przedłożenie informacji o wartości gruntu winno nastąpić w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia faktycznego wyłączenia gruntu leśnego z produkcji, lecz nie później niż w okresie 2 lat od uzyskania prawa do wyłączenia gruntów leśnych z produkcji.

7. Opłata roczna – opłata wnoszona po faktycznym wyłączeniu gruntów leśnych z produkcji o charakterze trwałym przez 10 pełnych lat w terminie do 30 czerwca każdego roku, wyrażona w m³ drewna, stanowiąca 10 % należności. W przypadku faktycznego wyłączenia po 30 czerwca, pierwsza opłata roczna zostanie ustalona na rok następującym po faktycznym wyłączeniu z produkcji. O wysokości kolejnych opłat rocznych wnioskodawca będzie informowany odrębnymi pismami. W przypadku gruntów czasowo wyłączonych z produkcji leśnej opłata roczna wnoszona jest za dni faktycznego wyłączenia, nie dłużej jednak niż przez 20 lat.

8. Odszkodowanie z tytułu przedwczesnego wyrębu – jednorazowa opłata, wnoszona przez osobę, która uzyskała uprawnienia dotyczące przedwczesnego wyrębu na podstawie decyzji Dyrektora RDLP zezwalającej na wyłączenie gruntów leśnych z produkcji. Wyliczenie opłaty następuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyręb drzewostanu. Odszkodowanie w razie dokonania przedwczesnego wyrębu należy uiszczyć niezwłocznie po dokonaniu wyrębu, lecz nie później niż w terminie 60 dni od faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji leśnej. Dokonanie faktycznego wyłączenia gruntów leśnych z produkcji, w roku innym niż wydanie decyzji zezwalającej na to wyłączenie, wymaga zaktualizowania wysokości

jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu odrębną decyzją.

§ 4. Wymagania formalne

Wszczęcie postępowania administracyjnego w zakresie uzyskania zezwolenia na wyłączenie gruntów leśnych z produkcji następuje z chwilą złożenia kompletnego wniosku.

Wniosek winien być złożony zgodnie z załączonymi wzorami (załączniki nr 3 lub 4).

Dokumentację niezbędną do rozpatrzenia przez Dyrektora RDLP wniosku o wydanie zezwolenia na wyłączenie gruntów leśnych z produkcji stanowią:

- 1. Dokument potwierdzający tytuł prawny do władania gruntem, potwierdzający interes prawny wnioskodawcy** (zwłaszcza w przypadku gruntów niestanowiących własności wnioskodawcy). Dokumentację taką stanowić mogą: odpisu z księgi wieczystej, wydany w okresie nie dłuższym niż 30 dni przed datą złożenia wniosku, potwierdzenie posiadania samoistnego, użytkownika wieczystego, zgoda właściciela wyrażona odpowiednią umową (w tym: umową zarządu, dzierżawy, użytkowania, służebności, innej nienazwanej) lub orzeczenie zastępujące zgodę właściciela, spełniające definicję art. 4 pkt 4) ww. ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (w tym: decyzja starosty na podstawie art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami, orzeczenie sądu ustanawiające służebność).
W odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych zgoda właściciela na wyłączenie gruntów co do zasady musi być zawarta w obowiązującej umowie dzierżawy, zawartej z nadleśnictwem właściwym miejscowo dla lokalizacji gruntu objętego wnioskiem;
- 2. wypis i wyrys** (załącznik graficzny z legendą) **z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, potwierdzający przeznaczenie gruntu, a w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 3. wypis i wyrys z rejestru gruntów lub wypis i mapa ewidencyjna** - dokumentacja wystawiona przez właściwy dla położenia gruntu urząd starostwa powiatowego, nie wcześniej niż 3 miesiące w chwili składania wniosku;
- 4. dokumentacja urzędniowo-leśna:**
- **opis taksacyjny lasu z mapą gospodarczą drzewostanu** wnioskowanego do wyłączenia, pochodzący z planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu lub inwentaryzacji stanu lasu. Dokumentacja ta zawierać powinna odpowiednio: informację o dacie obowiązywania (od-do) ww. dokumentacji lub o dacie, według której ją sporządzono (wg stanu na...), typ siedliskowy lasu, skład gatunkowy drzewostanu, wiek, zadrzewienie, bonitację, obowiązujące wieki rębności, informację o uznaniu (lub nie) lasu za ochronny. W przypadku braku ww. dokumentacji dopuszcza się złożenie innego dokumentu (zawierającego wszystkie ww. niezbędne informacje), wykonany przez przedsiębiorcę wskazanego w art. 19c oraz zatwierdzony przez organ wskazany w art. 22 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach;

W przypadku złożenia wniosku w oparciu o art. 12a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (wzór w załączniku nr 4), wystarczająca jest informacja o typie siedliskowym lasu dla celów sprawozdawczych.

- **zestawienie powierzchni** gruntów wnioskowanych do wyłączenia z produkcji wg pododdziałów (wydziałów leśnych), z uwzględnieniem obszarów liniowych, tj. dróg i linii oddziałowych. Zestawienie jest wymagane, w przypadku gdy obszar wyłączenia zlokalizowany jest (zgodnie z ww. opisem taksacyjnym lasu) na obszarze, na którym występują co najmniej dwa różne pododdziały /wydzielenia leśne;
- 5. **projekt zagospodarowania działki** lokalizujący kontur planowanego wyłączenia w wersji elektronicznej z rozszerzeniem dxf lub shp oraz papierowej na bazie aktualnej mapy do celów projektowych lub mapy gospodarczej (zalecana skala mapy maksymalnie 1:1000) wraz z rozliczeniem powierzchni gruntów wnioskowanych do wyłączenia z produkcji. Projekt nie jest niezbędny w odniesieniu do wniosków, w ramach których cała powierzchnia gruntów chronionych ustawą w działce ewidencyjnej podlega wyłączeniu.
- 6. **pełnomocnictwo do reprezentowania wnioskodawcy** - wymagane jest, jeżeli podmiot składający wniosek działa w imieniu podmiotu ubiegającego się o uzyskanie zgody na wyłączenie gruntów leśnych z produkcji. Do pełnomocnictwa dołączyć należy potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej, jeżeli obowiązek jej wniesienia wynika z przepisów o opłacie skarbowej. Pełnomocnikiem ubiegającego się o zezwolenie na wyłączenie z produkcji może być wyłącznie osoba fizyczna zgodnie z art. 33 KPA.
- 7. **dokumentacja dodatkowa - wymagana tylko dla gruntów zawnioskowanych o nietrwale (czasowe) wyłączenie z produkcji leśnej:**
  - **decyzja określająca kierunek rekultywacji dla gruntów leśnych** - wydana przez właściwego terytorialnie starostę lub marszałka województwa;
  - **koncesja** - w odniesieniu do wniosków dotyczących wyłączenia gruntów leśnych **na cele poszukiwania, rozpoznania i wydobywania kopalin.**
  - **inne dokumenty i oświadczenia** (np. kopie dokumentacji projektowej, zezwolenia na prowadzenie określonej działalności na gruncie).

§ 5. Egzekucja opłat

Należności, opłaty roczne i odszkodowania z tytułu przedwczesnego wyrębu nie uiszczone w terminie płatności właściwym dla danego tytułu podlegają egzekucji na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.